

Skjemainformasjon

Skjema	Samarbeids- og utviklingstiltak for arkiv og museum 2012 (bokmål)
Referanse	490010
Innsendt	13.10.2011 15:06:07

Opplysninger om søker

Søker

Navn på organisasjonen	Randsfjordmuseene AS
Institusjonens leder	Per Morset
Postadresse	Kongevegen 92
Postnummer / Poststed	2770 Jaren
Tlf. til organisasjon	61313280
Prosjektets kontaktperson	Kari-Mette Avtjern
Tlf. til kontaktperson	61313292
E-post til kontaktperson	kma@randfjordmuseene.no
Nettside	http://www.randsfjordmuseene.no
Org. Nr	987107022

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt

Søknaden gjelder Igangsatte flerårige prosjekter

- 6 Prosjekter som tidligere har mottatt utviklingsmidler og som søker om midler til oppfølging

Tittel på prosjektet Lavterskelmagasin og formidlingsarena

Sammendrag av prosjektet

Utstillingshallen ved Randsfjordmuseene avd Hadeland Folkemuseum ble bygget for samlingene av landbruksredskap, men stengt i 2004. Museet mistet da sin permanente basisutstilling og en viktig formidlingsarena. Hallen gjenåpnes som flerbrukshall som kombinerer å være formidlingsarena og magasin for store gjenstander. Det bygges en utstilling i en form som åpent magasin. Hallen imøtekommer behovet for en aktivitets- og kunnskapsarena der ulike brukere kan oppleve samlingene fysisk og digitalt.

Prosjektbeskrivelse

Prosjektet "Lavterskelmagasin og formidlingsarena" er Hadeland Folkemuseums hovedsatsning i anledning 100-årsjubileet i 2013. Utstillingshallen på Hadeland Folkemuseum (HF) er tegnet av arkitekt Arne Berg og ble innviet i 1956. Den ble bygget for å vise frem de store samlingene av landbruksredskap, en utstilling som ble stengt pga slitasje i 2004. Med avstengningen mistet HF sin permanente basisutstilling og en viktig formidlingsarena. Målet er å gjenåpne Utstillingshallen som en flerbrukshall under navnet Magasinhallen, som kombinerer det å være formidlingsarena med å være magasin for store gjenstander. Det bygges en permanent, men fleksibel utstilling i en form som åpent magasin.

Magasinhallen imøtekommer behovet for en aktivitets- og kunnskapsarena der ulike brukere og grupper kan oppleve samlingene fysisk og digitalt. Og den ivaretar museets krav om tilfredsstillende fysiske sikrings- og bevaringsforhold for store deler av de store gjenstandene i samlingen. Med interaktivitet åpner mulighetene for å kombinere formidling av de unike gjenstandene og digitalisert foto, film og arkiv. Den romslige åpne hallen med gjenstander plassert langs veggene gir museet endelig anledning til å ta imot grupper og skoler for innendørs formidling utenom de antikvariske bygningene og i sesongutstillingene. I hallen kan formidlingen rettes mot samlingene, kulturhistorie

og museum, samtidig som det blir plass for aktivisering, aktiviteter og arrangement.

MÅLSETNINGER

1) Kvalitetsheving av museets formidling og samlingsforvaltning. 2) Formidle det unike med museer – den autentiske gjenstanden – kombinert med interaktivitet og Digitaltmuseum. 3) Løse et kritisk behov for magasin for store gjenstander. 4) Økt forståelse, skape refleksjon, spore til debatt og innsikt i mekanismer omkring innhold og definering av museumssamlinger.

MÅLGRUPPER

Primærmålgruppe:

- * Alle besøkende, både enkeltbesøk og grupper, lokalbefolkning og andre.
- * Skoleelever og grupper – et formidlingstilbud

Sekundærmålgruppe:

- * Folk med ulik kulturbakgrunn som kan bruke samlingene til å trekke paralleller mellom kulturer og se mangfoldperspektivet.
- * Forskningsmiljøer og studenter – for eksempel prosjekter på gjenstandssamling, samlingsutvikling og formidling.

PROSJEKTSKISSE

I Oppland er det under planlegging et fellesmagasin for museene i Oppland på Maihaugen. Dette er et prosjekt som vil gi Randsfjordmuseene tilgang til magasin med optimale forhold for bevaring av gjenstander. Men som for flere andre fellesmagasin i Norge, blir ikke arealet tilstrekkelig til å romme alle samlingene ved museene i Oppland. Museene må foreta en prioritering av hvilke gjenstander som flyttes til fellesmagasinet og hvilke som må bli værende på sitt opprinnelige museum.

ABM-utvikling v/Anne Bjørke foretok "Tilstandsvurdering av samlinger i museum" ved HF i 2006. Rapporten fra tilstandsvurderingen bekreftet hva vi har sett, at det er et kritisk behov for tilfredsstillende magasin for samlingene. Pr i dag oppbevares museets gjenstandssamlinger i 26 ulike bygninger, og dette er både lager, definerte magasin og miljøskildringer i antikvariske bygninger.

HF har siden 2005 hatt REVITA-prosjekt for gjenstandssamlingene og en magasinrevisjon. I gjennomgang og prioritering av samlingene er vi kommet så langt, at vi ser at store gjenstander fra jordbruk, skogbruk, samferdsel og industri i stor grad ikke vil prioriteres til fellesmagasinet. Vi må finne alternative magasinløsninger. Det er i dag et dokumentert og kritisk behov for magasinplass ved museet. Deler av samlingene er i ferd med å forringes betraktelig.

Vi har foretatt en vurdering i forhold til å bygge en ny bygning med optimalt magasin. Vi ser dette som en økonomisk for stor investering. Og som nevnt, vil vi være med i fellesmagasin i Oppland.

Utstillingshallen er en eksisterende bygning som ved enkle grep, i stor grad vil romme våre store gjenstander. Bygningen er uisolert med unntak av veggene, den har innlagt lys, men ingen innlagt vann og varme. Bygningen har et areal på 400m². Det er ett åpent rom med synlig takkonstruksjon. Hallen ligger på nedre del av friluftsmuseet. Her er god adkomst, og et populært rekreasjons- og aktivitetsområde med grøntareal og vannmiljø. For å bygge denne hallen om til et lavterskelmagasin har vi valgt en form for passiv klimatisering. Det mest kritiske faktoren for gjenstander er hurtige svingninger i temperatur og luftfuktighet. Dette begrenses ved å isolere tak og gulv, samt av himlingen senkes. Som et energibesparende tiltak vil hallen ikke bli oppvarmet. Langs langveggene i gavlene er det vinduer og disse vil bli blendet. Etter at disse tiltakene vil få ha en bygning som tilfredsstillende et "godt nok"-prinsipp i forhold til materialet, og derav navnet lavterskelmagasin. Det vil bli foretatt en utvelgelse av solide gjenstander av tre og jern. Gjenstandene som velges ut er tilpasset bygningen og bygningene er tilpasset gjenstandene. Slik forholdene er for de store gjenstandene ved HF i dag, i hovedsak oppbevart i de antikvariske bygningene, vil dette være en klar forbedring. På HF er 90 % av gjenstandene magasinert og utilgjengelige for publikum på grunn av manglende utstillingslokaler. Vesentlige deler av Hadelands historie, som landbruk, samferdsel og industri formidles i for liten grad.

Tittelen Lavterskelmagasin og formidlingsarena henspiller på ideen om åpent magasin. Det bryter med vante forestillinger om magasin som lukkede, kontrollerte rom, samtidig som det tar høyde for tilfredsstillende oppbevaring. Utstillingsformen er ikke ny, men vil oppleves utradisjonell. Gjenstandene vil stå tett og i høyden langs veggene. Av hensyn til formidling vil de til en viss grad samles etter type og formål, slik som sesongene i jordbruket. Men gjenstandene blir ikke satt inn i tematisk eller kronologisk kontekst. De besøkende er fri til å se gjenstandene som det de er, uten påvirkning fra tolkninger. Det er en form for demokratisering av museets samlinger som bryter med den autoritative måten gjenstandene vanligvis presenteres på.

Nysgjerrigheten pirres og oppmuntres i møte med materialet. Mengde og mangfold vil være hovedinntrykket som møter de besøkende. Når tid og rom forsvinner, åpner det opp for et mangfold av individuelle blikk og meninger. Sensorstyrt lys viser stadig nye seksjoner etter hvert som en beveger seg langs reolene. Så mye forskjellig og så mye likt. Hva forteller det om Hadelands historie, om folk, om hva et museum er og tar vare på?

Det åpne magasinet brytes opp med aktivitetssoner og interaktivitet. Aktivitetssonene kan være små scener eller montre hvor gjenstandene blir tematisert og satt inn i en kontekst. Disse skal med enkle grep endres med jevne mellomrom. Interaktivitet vil engasjere og dekke viktige deler av informasjonsbehovet i denne type utstillinger. Vi vil innhente erfaringen fra andre museer og formidlingsinstitusjoner i utvalg av interaktivitet. Den teknologiske utviklingen er rask og vi ser at denne delen skal prosjekteres ferdig i detalj først året før åpning.

Digitaltmuseum har museet erfaring med siden oppstarten og vi er "storbruker" av nettstedet. Pr i dag har Randsfjordmuseene avd HF ca 55 % av gjenstandssamlingene på Digitaltmuseum. Et tall som er stort i landssammenheng og viser hvilken stor satsing vi har hatt på Revita-arbeid og hvilke kompetanse og erfaring vi har bygget opp på samlingsforvaltning de siste år. I dette prosjektet er Digitaltmuseum en forutsetning for at et slikt åpent magasin skal kunne fungere formidlingsmessig. Alle gjenstandene i hallen vil ha en fyldig beskrivelse i Digitaltmuseum. Med digitale infostasjoner koblet til Digitaltmuseum og ved bruk av apps og QR-koder, vil publikum som ønsker det kunne lese mer om gjenstandene.

I den ene enden av rommet vil det bli satt opp en storskjerm. Her blir det anledning til å vise andre deler av samlingene, som film og digitaliserte fotografi og arkiv. Disse kan bla formidles som digitale fortellinger som vekker nysgjerrigheten og opplevelsen av det som er og har vært. Foran storskjermen vil det være mobile sitteplasser. Dette arealet blir viktig for å samle grupper og elever i forbindelse med ulike formidlingsopplegg. Arrangement og undervisning kan tematisk rettes mot noen av gjenstandene eller mot andre deler av samlingen som vises digitalt.

Siden gjenstandene plasseres langs veggene vil det forbli et åpent rom i midtgangen av hallen. Dette gir mulighet til å samle grupper foran storskjerm. På aktivitetsdager i friluftsmuseet kan en, dersom været er dårlig, trekke enkelte aktiviteter innendørs. Siden en stor del av besøkstallet er avhengig av disse aktivitetsdagene, vil dette redusere risikoen for publikumssvikt i sommersesongen.

De fire F-ene, "Forvaltning, forskning, formidling, fornying", er alle representert i prosjektet. Innen forvaltning er digital samlingsforvaltning sentralt og prosjektet leder til at samlingene sikres, bevares og tilgjengelig gjøres fysisk og på Digitaltmuseum. Forskning ved museene åpnes opp når samlingene gjøres tilgjengelig fysisk og digitalt. Prosjektet vil gi ny kunnskap ved museet og det vil ha en overføringsverdi til andre museer. Den tredje f-en er formidling og dette er uten tvil et formidlingsprosjekt som når publikum med engasjement, kunnskap og opplevelse. Den fjerde f-en er fornying. Det har vært sentralt i utarbeidelsen av prosjektet at det viser nytenking og profesjonalisering.

ORDET ER DITT

ABM-utvikling ga i 2010 støtte til prosjektet "Ordet er ditt". Det er utformet en tilrettelagt arbeidssone i en telthall. Alle gjenstandene som var i Utstillingshallen er flyttet dit og alle gjenstander som skal tilbake til Magasinhallen skal innom "Ordet er

ditt". Prosjektet genererer oppmerksomhet, innsikt, engasjement og deltakelse i prosessen fram mot 100-års jubileum og gjenåpning av Utstillingshallen i 2013.

PÅBYGG

Til prosjektet er det nødvendig med et påbygg på omlag 75 m2 inntil den ene kortenden av Utstillingshallen, som et nytt inngangsparti. Dagens inngang er en bratt trapp som ikke tilfredsstiller kravene om tilgjengelighet. Arkitekttegninger er under utarbeidelse og anbud sendes ut innen jul. Inngangspartiet vil fungere som en sluse (vindfang) til det åpne magasinet. Brede dører uten trapp gjør at både personer og gjenstander enkelt kan forflytte seg inn i hallen. Det vil bli et hc-wc og tilgang til vann i kott, siden vann og toalett ikke fins på nedre del av museumsområdet fra før. Inngangspartiet er planlagt med store glassflater. Her skal museets brannbil, en 1955 modell GMC, plasseres godt synlig. Brannbilen er bokstavelig talt et av våre største klenodier, og den appellerer til små og store. Denne vil stå som et trekkplaster. Påbygget må varmes opp til motsetning for hallen og fungerer som oppbevaringssted for el. utstyr o.a. vinterstid. Prosjektet er basert på betydelig egeninnsats fra museets fem faste ansatte. Påbygget er vi derfor avhengig av å sette bort byggingen av til et firma.

Prosjektideen har allerede vekket nysgjerrighet og interesse og i 2011 har blant annet hatt artikkel i Museumsnytt 3/2011 og vi skal delta med innlegg på IIC Nordic Group – NKFs XIX Internasjonale kongress oktober 2012. Vi mottar mye positiv respons og engasjement har nådd ut til et bredt sammensatt publikum. Prosjektet og metodene skaper diskusjon i fagmiljøet omkring hvordan museenes gjenstandssamlinger bevares og formidles.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato	01.05.2010
Sluttdato	01.06.2013

Aktivitetplaner

Tittel	Fra dato	Til dato
Etterisolering av bygning	01.08.2010	15.09.2011
Blending av vinduer, sikringstiltak, ventilasjon	15.09.2011	01.05.2012
Prosjektering påbygg inngangsparti	01.08.2010	15.01.2012
Påbygg inngangsparti v/entreprenør	15.01.2012	31.12.2012
Innvendig maling eksisterende bygning	01.11.2011	31.12.2011
Innflytting av gjenstander, innredning	01.02.2012	01.11.2012
"Ordet er ditt" m publikum og prioritering gjensta	01.06.2010	01.10.2012
Planlegging og utføring interaktive løsninger	15.09.2011	30.04.2013
Klargjøring uteområde, nedtaking telthall	01.10.2012	31.05.2013
Prosjekt fullføres og hallen åpner	01.06.2013	30.06.2013

Andre opplysninger / kommentarer om framdrift- / aktivitetsplan.

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner?	Nei
------------------------------	-----

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Ettårig eller flerårig prosjekt? Flerårig

Er prosjektet pågående? Ja

Oppgi arkivsaknummer: 11 / 141

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Eksisterende bygning	kr 250 000,00
	Prosjektledelse museets ansatte	kr 500 000,00
Varer/utstyr	Ventilasjon	kr 30 000,00
	Reoler	kr 50 000,00
	Maling innvendig Magasinhallen	kr 20 000,00
	Fysisk skille til publikum	kr 80 000,00
Tjenester kjøpt av andre	Tilbygg inngangsparti v/entreprenør	kr 1 250 000,00
	Avløp- og sanitæranlegg	kr 130 000,00
	Brann- og innbruddsikring eks. bygning og tilbygg	kr 150 000,00
	Elektriske arbeider inkl materialer	kr 260 000,00
	Rådgivende ingeniør tilbygg	kr 40 000,00
	Arcus arkitekter	kr 150 000,00
Andre utgifter (spesifiser)		kr 0,00
	Markedsføring	kr 10 000,00
	Interaktive løsninger til formidling	kr 300 000,00
Totale utgifter		kr 3 220 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 300 000,00</u>
Regionrådet for Hadeland	Ja	kr 100 000,00
Gran kommune	Ja	kr 100 000,00
Lunner kommune	Ja	kr 100 000,00
Jevnaker kommune	Ja	kr 50 000,00
Nork Kulturråd - abm-u sikringsmidler	Ja	kr 40 000,00
Oppland fylkeskommune	Ja	kr 900 000,00
Randsfjordmuseene egeninnsats	Ja	kr 850 000,00
Randsfjordmuseene investering	Ja	kr 100 000,00
Sparebankstiftelsen Gran	Ja	kr 300 000,00
Sparebankstiftelsen Lunner Jevnaker Nittedal	Ja	kr 300 000,00
Annen finansiering/sponsing næringsliv	Nei	kr 80 000,00
Totale inntekter		kr 3 220 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Dette er budsjett for 2012. Arcus Arkitekter delbetalt 50000 kr i 2011 og resterende i 2012: 150.000. Elektriske arbeider i 2011 kostet 60.000 og resterende 260.000 kommer i 2012. Sikring kr 70.000 i eksisterende bygning kostnadsføres 2011 og gjennomføres nååret 2012.

BUDSJETT FOR HELE PROSJEKTPERIODEN

Utgifter		
Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Arbeid magasinhall, gjenstander, ledelse mm	kr 1 900 000,00
Varer/utstyr	Materiale, innredning, hall	kr 1 490 000,00
Tjenester kjøpt av andre	Arkitekt, tilbygg, el, vvs, sikring	kr 2 080 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Interaktive løsninger, markedsføring, gebyr, arr.	kr 321 900,00
Totale utgifter		kr 5 791 900,00

Inntekter		
Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 300 000,00</u>
Oppland fylkeskommune	Ja	kr 1 200 000,00
Regionrådet for Hadeland	Ja	kr 450 000,00
Gran kommune	Ja	kr 300 000,00
Lunner kommune	Ja	kr 300 000,00
Jevnaker kommune	Ja	kr 150 000,00
Oppland fylkeskommune - Kulturminneåret	Ja	kr 30 000,00
ABM-utvikling til Ordet er ditt 2010	Ja	kr 170 000,00
Sparebankstiftelsen Gran	Ja	kr 300 000,00
Sparebankstiftelsen Jevnaker Lunner Nittedal	Ja	kr 300 000,00
Norsk Kulturråd sikringsmidler 2010	Ja	kr 40 000,00
Norsk Kulturråd utviklingsprosjekt	Ja	kr 100 000,00
Egeninnsats og investering Randsfjordmuseene	Ja	kr 2 063 900,00
Annen finansiering næringsliv ol	Nei	kr 88 000,00
Totale inntekter		kr 5 791 900,00

Kommentar til hele prosjektperioden

Prosjektet er i rute. Arbeidet innvendig eksisterende hall ligger noe foran tidsskjema og til noe mindre kostnader enn opprinnelig budsjettert. Det har gitt rom for å male hallens tak og vegger innvendig, utføres av egne ansatte. Ønske om å øke finansiering fra næringsliv ytterligere, i forhold til budsjettert, for å kunne skape enda flere interaktive løsninger. Det arbeides med denne finansieringen.

Vedlegg

- Konseptskisse hovedprosjekt kompr..doc